

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 6210/2025
12.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Атељевић адвокат из ..., против тужених „Ringier Serbia“ д.о.о. Београд и ББ из ..., чији је пуномоћник Душан Стојковић адвокат из ..., ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду ГжЗ 356/24 од 12.12.2024. године, у седници већа одржаној дана 12.06.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду ГжЗ 356/24 од 12.12.2024. године у делу првог става изреке и пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 520/22 од 16.04.2024. године у делу другог става изреке, тако што се **обавезује** тужени „Ringier Serbia“ д.о.о. Београд да на име накнаде нематеријалне штете због повреде угледа и части исплати тужилу износ од још 20.000,00 динара са затезном каматом од 16.04.2024. године, док се у преосталом делу – у погледу захтева за накнаду нематеријалне штете, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду ГжЗ 356/24 од 12.12.2024. године одбија као неоснована.

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду ГжЗ 356/24 од 12.12.2024. године у делу првог става изреке – у погледу одлуке о захтеву за уклањање текста и у погледу одлуке о трошковима поступка у односу на тужену ББ, и у том делу предмет **ВРАЋА** другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду ПЗ 520/22 од 16.04.2024. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени „Ringier Serbia“ д.о.о. Београд да на име накнаде нематеријалне штете због повреде части и угледа исплати тужилу износ од 30.000,00 динара са затезном каматом од 16.04.2024. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужила тражила да се обавезе тужени „Ringier Serbia“ д.о.о. Београд на исплату накнаде нематеријалне штете због повреде части и угледа у износу од још 220.000,00 динара, са законском затезном каматом од 16.04.2024. године до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужила тражила да се обавезе тужена ББ да са портала Puls Online уклони текст који је објављен на интернет адреси: <https://www.pulsonline.rs/aktuelno/novi-detajli->

[raskrinkavanja-elitne-prostitucije-...](#) о свом трошку. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени „Ringier Serbia“ д.о.о. Београд да накнади тужили трошкове парничног поступка у износу од 64.700,00 динара са законском затезном каматом од дана када наступе услови за извршење до исплате. Ставом петим изреке, обавезана је тужилца да накнади туженој ББ трошкове парничног поступка у износу од 67.500,00 динара са затезном каматом од дана када наступе услови за извршење до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду ГжЗ 356/24 од 12.12.2024. године, ставом првим изреке, потврђен је пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 520/22 од 16.04.2024. године у другом, трећем, четвртном и петом ставу изреке. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви тужилце и тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, дела којим је одбијен тужбени захтев, тужилца је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 403. став 2. тачка 1. и члана 408. ЗПП у вези са чланом 126. став 1. Закона о јавном информисању и медијима („Службени гласник РС“, бр. 83/14... 12/16), Врховни суд је нашао да је тужилца ревизија делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нису основани наводи ревидента да је, у погледу одлуке о захтеву за накнаду нематеријалне штете, у другостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 396. став 1. ЗПП. Другостепени суд није пропустио да оцени жалбене наводе тужилце којима је побијана пресуда нижестепеног суда у погледу висине досуђене накнаде нематеријалне штете, тако што је оценио да је правилно примењен члан 200. Закона о облигационим односима и прихватио разлоге првостепеног суда којима је образложена одлука о висини досуђене накнаде.

Према утврђеном чињеничном стању, на означеном интернет порталу је ..2022. године објављен текст са насловом: „Нови детаљи раскривања елитне проституције: ...“. У тексту је тужилца идентификована као једна од девојака које су подводила одређена лица.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су применом одредби Закона о јавном информисању и медијима важећег у време објављивања текста, цитираних у образложењу првостепене пресуде, и одредбе члана 200. Закона о облигационим односима, обавезали туженог издавача да тужили накнади нематеријалну штету за душевне болове због повреде угледа и части у износу од 30.000,00 динара. По становишту судова, тужилца није централна личност текста, који није пропраћен објављивањем њене фотографије и она није тражила његов деманти, тако да ће јој тим износом бити пружено задовољење за душевне болове које трпи.

По налажењу Врховног суда, основани су наводи ревидента да су нижестепени судови приликом одлучивања о висини накнаде нематеријалне штете погрешно применили материјално право.

Према одредби члана 200. Закона о облигационим односима, правична новчана накнада досуђује се и за душевне болове због повреде угледа и части, ако околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава. Приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете и њеној висини води се рачуна о значају повређеног добра и циљу коме та накнада служи, као и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Објављивањем спорног текста повређени су углед и част тужиле јер је она у њему именована као особа која се бави проституцијом. Такви наводи погодни су да повреде тужилин углед и част и проузрокују душевни бол који оправдава досуђивање новчане накнаде, у смислу става првог наведене законске одредбе. Правична новчана накнада нематеријалне штете има за циљ да оштећеном пружи задовољење (сатисфакцију), због чега је ту накнаду непримерено доводити у везу и упоређивати је са висином просечне бруто и нето зараде у Републици Србији. Имајући у виду све околности конкретног случаја, по оцени ревизијског суда, правична новчана накнада за душевне болове због повреде тужилиног угледа и части износи 50.000,00 динара, а досуђење вишег новчаног износа било би у супротности са чланом 200. став 2. Закона о облигационим односима.

Због тога је делимично усвојена тужилина ревизија и преиначене нижестепене пресуде у погледу одлуке о тужбеном захтеву за накнаду штете, тако што је тужили досуђен износ од још 20.000,00 динара, а у преосталом делу којим се побија одлука о накнади штете њена ревизија одбијена, и на основу члана 414. став 1. и члана 416. став 1. ЗПП одлучено као у првом ставу изреке.

Тужбени захтев којим је тражено да се тужени одговорни уредник интернет портала обавезе на уклањање спорног текста првостепени суд је одбио због протеча рока из члана 86. Закона о јавном информисању и медијима, који се на основу члана 106. тог Закона сходно примењује на тужбе из члана 101. истог Закона. По становишту тог суда, тај тужбени захтев није ни довољно опредељен зато што у њему нису прецизно наведене информације којима се повређује тужилино право, посебно у случају када се текст не односи само на њу, тако да би удовољавање таквом захтеву водило цензури.

Другостепени суд је одбио жалбу тужиле и потврдио првостепену пресуду у том делу. По становишту тог суда, од објављивања спорног текста до подношења тужбе протекло је рок од 30 дана из члана 86. Закона о јавном информисању и медијима, што води одбацивању тужбе у том делу, али погрешна примена наведене одредбе не утиче на правилност побијане пресуде јер је тужбени захтев за уклањање информације одбијен.

Овакво правно становиште другостепеног суда није правилно. Законом прописан рок за подношење тужбе је материјалноправни преклузивни рок чијим се пропуштањем губи право на судску заштиту. Када је тужба поднета по протеклу преклузивног рока, о тужбеном захтеву не може се одлучивати у меритуму (усвајањем или одбијањем тужбеног захтева), већ се поднета тужба одбацује. О преклузивном

року води се рачуна по службеној дужности – првостепени суд у поступку претходног испитивања тужбе (члан 294. тачка 2. ЗПП), односно по пријему одговора на тужбу или на припремном рочишту, а ако припремно рочиште није одржано онда на рочишту за главну расправу (члан 295. ЗПП), а другостепени суд у жалбеном поступку због учињене битне повреде одредаба парничног поступка (члан 374. став 2. тачка 3. и члан 386. став 3. ЗПП).

У конкретном случају, другостепени суд је закључио да је тужила пропустила преклузивни рок за подношење тужбе предвиђене чланом 101. Закона о јавном ифнормисању и медијима, али тај пропуст није санкционисао укидањем првостепене пресуде у делу којим је одлучено о тужбеном захтеву за уклањање спорног текста са портала и одбацивањем тужбе у том делу (члан 391. став 2. ЗПП), погрешно сматрајући да пропуштање преклузивног рока не утиче на правилност одлуке о тужбеном захтеву у меритуму зато што је он одбијен. При том, другостепени суд није оценио ни жалбене наводе тужиле у којима је изражен став да се на тужбе из члана 101. Закона о јавном ифнормисању и медијима не може применити рок из члана 86. тог Закона, јер се исти односи на подношење захтева одговорном уреднику за објављивање одговора, већ се мора применити рок од 6 месеци, и тако учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 396. став 1. ЗПП.

Из тих разлога, на основу члана 415. став 1. ЗПП, побијана другостепена пресуда је укинута у делу којим је одбијена жалба тужиле и потврђена пресуда првостепеног суда о захтеву за уклањање спорног текста.

У поновном поступку, другостепени суд ће оценити све жалбене наводе тужиле у вези са преклузивним роком за подношење тужбе из члана 101. Закона о јавном ифнормисању и медијима, а затим о њеној жалби у том делу донети нову одлуку.

Укинута је и одлука о трошковима поступка у односу на тужену ББ јер зависи од исхода поступка.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић